

REDACȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 an fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

Știri de Duminecă pe
an fl. 2.—

pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise cu se mare grijă.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 și 2 rânduri: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sânt a să plăti
înainte.

Scrisori nefrancați nu se
primesc.

Succesele școalelor de stat.

(em.) In graba cea mare de a preface toate școalele confessionale în școale de stat, guvernul maghiar n-are grijă mare, că școalele de stat, dacă odată s-au ridicat cu sume enorme, să și corespundă țelului. Pentru guvern nu e altă preocupare de cât, ca elevii școalelor de stat să devină maghiari. Educația religioasă-morală a elevilor e un lucru pătrat, care nu incupe în mintea triumfiulară a statificatorilor. De aceea apoi din elevii crescuți în școale de stat se recrutează cu vremea acel soi de oameni, cărora le place să trăiască numai din secul altora, să nu luere, să nu muncească și să nu agonisească nimic. Și fiindcă fără muncă nu pot trăi, se arunca asupra celor cari prin muncă și ostenele și-au adunat, cât să aibă pentru traiul vieții lor și și pentru a fiilor lor.

Din elevii crescuți în școalele de stat, după-cum dovedesc statisticele judecătorești criminale, ies cei mai mulți răufăcători și ucigași. D'abia scăpați din poala „tinerii de mari speranțe“ cari nu au fost dedați să se supună la legile moralei, încep a petrece o viață destrăbălata, ne mai făcând deosebire între „al meu și al tău“.

Pentru astfel de existențe statele, în cari simțul religios a trebuit să fie înlăturat, ca să facă loc liberalismului păgân, au trebuit să ridice case de corecțiune, pe seama numeroșilor destrăbalați, cari în școala nu fost obicinuiți să trăiască pe necunoscutele, ear' nu să-și agonisească pâinea cea de toate zilele, în sudoarea frunței lor.

Tribunalul suprem din Paris, pus pe gânduri în urma mulțimei de tineri cu cari se umplu casele de corecțiune, a alcătuit o statistică despre numărul acelor foști elevi ai școalelor de stat, pe cari au trebuit să interneze în casele de corecțiune. 89 de procente din internații caselor de corecțiune au cercetat școalele de stat și numai 11 procente au dat numărul acelor cari au umblat la școale confessionale.

Eată unde ajunge tinerimea din școalele de stat! Un stat înaintat în cultură cum e Franța, ale cărei școale de stat, la toată întâmplarea sunt superioare d. p. celor maghiare, și da 87 de procente ale tinerilor stricați! La ce rezultate ne putem aștepta atunci, când e vorba de școalele maghiare de stat, în cari las' ca elevilor li-se spune, ca să nu creadă în legea în care au crezut părinții lor, dar' apoi îi mai siliuște să-și renegă și părinții, neamul și limba, prin ce elevii vrând nevrând trebuie să alunece pe povârnișul demoralizării și să dea acel element, care umplu temnițele țerii.

Acum când trăim în epoca statisticelor, când se fac statistice asupra celor mai neînsemnate lucruri, nu ar fi fără de folos, dacă guvernul maghiar ar porunci, ca să se facă o statistică a criminalilor.

Sunteți siguri că nu 89, dar' 99 de procente ale vrednicilor pentru a fi internați în case de corecțiune, le-ar da tinerii cari au trecut prin școalele de stat.

Guvernul însă e orb și nu vede rezultatele cele amare ale școalelor de stat, e surd și nu aude țipetele înbrânciților, înjunghiaților, împușcaților de către cei-ce nu au fost crescuți în frica lui Dumnezeu și nu au fost dedați să înțeleagă și să asculte de poruncile legii creștine.

Lui îi trebuie oameni corupți, stricați, plecați, căci numai cu ajutorul acestora poate să se susțină la cârmă.

Nu uite însă, că lângă școalele de stat pe cari oșă de cu grabire le impune, să întemizeze tot atâtea case de corecțiune.

Altfel vor spori criminalii în așa măsură, ca într-adever să se împlinească vorba lui Baruch Miklós: „In Ungaria fi-e teamă să dai mâna cu cineva, pentru-că nu ești sigur, dacă omul de treabă azi, mâine nu infundă pușcăriu!“.

Crisa în Franța.

Paris, 25 Octombrie.

Deschizându-se Camera la ora 1 în mijloc unei animațiuni extraordinare, după ce au vorbit mai mulți deputați, i-a venit rândul deputatului naționalist (antidreyfusist) Derouléde. El a atacat cu o vehemență extraordinară pe ministrul Chanoine, imputându-i că n'a știut să apere prestigiul armatei, ei a lăsat, ca zile întregi să planeze asupra ei bânelile aruncate de Ovrul Chanoine și-a dat imediat demisia, asupra căreia s'a și încins o discuție agitată. Guvernul a fost atacat cu violență și i-s'a votat neîncredere pentru atitudinea sa în chestia Dreyfuss.

Brisson a anunțat atunci demisia întregului cabinet.

Paris, 26 Octombrie.

Demisia cabinetului a surprins pe toată lumea Nimic nu crede că Brisson să n'aibă sprijinul neîndoios al Camerii.

E sigur că prin venirea noului guvern afacerea Dreyfuss va lua cu desăvârșire o nouă întorsătură.

Ziarele toate comentează votul camerii ca o satisfacție dată armatei.

Ce a căutat la Sibiu Ghenadie, fostul Metropolitan-Primat al României?

La înmormântarea Metropolitanului Miron Romanul în publicul asistent se zăria abătut și îngândurat fostul Metropolitan-Primat al României, Ghenadie Petrescu, meditănd, sigur, asupra senzației neschimbabile a sfintei scripturi: „Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune!“

Se știe aceea, că după detronarea Metropolitanului Ghenadie, Sf. Sinod al bisericii ortodoxe autocefale române, împreună cu corpul alegeților al Senatului și Camerei regatului român, întruniți în mare colegiu, au ales pentru a doua-oară la demnitatea de

Metropolit-Primat al României pe actualul titular I. P. S. S. D. Iosif Gheorghian.

Despre alegerea și intronarea I. P. S. Sale a fost adresată o epistolă enciclică tuturor bisericilor ortodoxe autocefale, la care toate au răspuns cu dragoste evanghelicească, luând cu bucurie act despre alegerea și intronarea I. P. S. S. Iosif Gheorghian în scaunul Metropolitanului Ungro-Vlachiei, excepțiune făcând numai biserica ortodoxă a Românilor din Ungaria și Transilvania, al căreia șef, acum reședintele Metropolit Miron Romanul, unicul dintre toți Ierarhii a eșit din comuniunea spirituală cu bisericile ortodoxe orientale susținând legătura personală cu Metropolitanul Ghenadie și după detronarea lui.

Din acest punct de vedere participarea fostului Metropolitan Ghenadie la înmormântarea Metropolitanului Miron s'ar putea explica și ca un act de pietate și recunoștință către defunctul său „coleg“ și „amic“.

Dar' cumuna dlui Tache Ionescu depusă pe cosciugul Metropolitanului Miron da altă însemnătate lucrului.

Ea ne descoperă relațiunile tainice, cari au determinat atitudinea Metropolitanului Miron în afacerea detronării Metropolitanului Ghenadie, care astfel a venit la Sibiu nu ca să condoleze, ci, dacă îi va succede, să-și asigure pretenția jutorului Metropolit.

El a venit cu odějdiile arhieresti gata, ca să slujască cu episcopii noștri la înmormântare, și amicii săi din Sibiu au urmat tot posibilul să i-se deie privilegii pentru o „rehabilitare morală“, dar' a fost refuzat categoric de către Episcopul Popea, cu toate că Ghenadie le făcuse închinăciunile, sarutând mâna la ambii Episcopi Mețianu și Popea.

Coragiul nu i-a lipsit fostului Metropolitan Ghenadie de a încerca să atragă atențiunea celor necunosători asupra sa. La sfârșitul pomenei, când a eșit din sala de mâncare, rămânând înapoi Episcopilor Mețianu și Popea, el a ținut să le vorbească din pragul ușei, celor din giurul său, despre „statornicia în credința și în legea strămoșască“, ca pariutele Voia cu amicii să-i aclame, lucru necuviincios și chiar nepotrivit la pomână.

Ear' seara, tot în ziua înmormântării, Ghenadie a intrunit la cuartirul său în hotel mai multe persoane amice, între cari se găsea și dl Dr. Alexandru Mocsonyi, se înțelege în același scop: a atrage admirațiunea și slava oamenilor. A produs însă efect cu totul contrar. Inșiși prietenii și remas desilacionați auzindu-l vorbind ca un calugăr fără știință și fără învățatură, ori vezându-l tacend ca un mut la chestiunile puse în discuție

Subiectul principal al discuțiilor și convorbirilor sale peste tot, firește că era istoria detronării lui, în care dînsul se prezenta ca victima regelui Carol, pentru că ar fi apărut ortodoxia în contra propăgandei catolice.

El credea că oaspeții din giurul său, inteligenți mireni și câțiva protopopi din Ardeal, nu știu ce este ortodoxia și cum trebuie să o apere, de aceea le vorbea de primjlia

catholicismului și a „unației“, stăruind a-i „întări“ în credința ortodoxă!

Se zice, că dl Dr. Diaconovici a rămas atât de încântat de cuvântarea misionară a fostului metropolit Ghenadie, în cât s'a făcut proselit, trecend imediat de la „unație“ la „ortodoxie“ primind botezul cu champagne.

De la Sibiu.

Greva din Oradea-Mare.

Oradea-Mare, 24 Octombrie.

Provocările directorului.

Cine va fi surprins cetind titlul acesta? N'a fost tot publicul pregătit la asta, după tîuuta rusătoasă a universităților maghiare? Ce au cugetat cetitorii, că doară sbierăturile și urletele turbate vor înceta când românii vor apăre întră zidurile academiei? S'au înșelat. Din contra, fiecare tîner român a fost primit la academie cu urlete și huidu-li sëlbatice și murdare.

Tinerii romani au mers însă la academie pentru știință, nu pentru demonstrații și așa înjurăturile nu le-au băgat în samă, ci au intrat în curs voinde a asculta prelegerile profesorilor.

Insă ce s'a petrecut acolo? În cursul I, magnificul director Bözöky prelegend a adus niște exemple că un om nu poate fi cive în 2 țeri, la cari exemple fanaticii au început a sbiera „le az oláhokkal“, la această români deodată luându-și pâlșurile au pornit spre use spunend directorului spăriat că nu voese a fi ținta insultelor barbare. Ceialtați încă au fost în modul acela „abzug“-uși și constrinși a se folosi de procedura celorlalți.

Deputația română.

La 10 ore s'a prezentat din partea tinerimei române o deputație din 3 membri, făcendu-l atent pe director la toate ce s'au petrecut de Sâmbătă și ce se petrec în academie, însinuand totodată grevă spunend că tinerimea română nu se prezentă la prelegeri până ce directorul nu va face pașii serioși față de mișcările turbate ale tinerimii maghiare, că din contra nu stau bunii ei nu se vor întâmpla vărsări de sânge prin coridoarele academiei, că și răbdarea are un hotar, dovedindu-i totodată că purtarea tinerilor n'a provocat și n'a dat privilegii nici odată la așa demonstrații ticăloase.

Baterea în retragere a directorului.

Directorul vezend pășirea energică a deputațiilor tinerimei, vrënd-nevrënd a fost silit a primi înștiințarea grevei. Atunci tinerimea era deja imprăștiată prin oraș unii cu gândul, că doar' azi au pășit pragul academiei ultima dată, insă nu desperați, ci din contră ralnici și în convingerea firmă, că și dacă vor fi pedepsiți, vor suferi pe nedrept, dar' pentru neamul românesc. După-ce Românii din cursul I au eșit din curs, directorul dl Bözöky vezend, că eșemplele lui la prelegere nu au avut loc, a început spărios a se scuza și a ținut o vorbire către Ungurii rămași îndecet în sensul, că aicia n'are loc acuza de trulare de patrie, va să zică încep mereu a se convinge, că chiar se potrivește proverbul: „Parturimnt montes et nascitur ridiculus mus“, sau altcum: au venat după elefanți și ar avea să deie de purezi; insă rezultatul de sine se înțelege, că nu va devedi asta. De unde? Că atunci cu ce s'ar îndestuli presa maghiară și faimosul Balfly, care așteaptă eliminarea alor cei 40 Români din academie, ba chiar și întemnițarea lor.

Resultatul.

Resultatul nici acum nu e publicat, nu se știe oare îndestulitu s'au cu cercetarea în contra lui Boleașu, sau se va decide a continua-o și în contra celorlalți, ceea ce cuget că o de prisos, deoarece ce tînerul Boleașu a servit cu destule deslușiri pe

825 sz.
1898. vñ

236 1-1

Arverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbírótság 1898 évi V. 139/1 számú végzése következtében Dr. Popoviciu György ügyvéd által képviselt Kisjenői takarékpénztár javára Kohn Lajos és Kohn Rudolf ellen 150 frt s jár. erejéig 1898 évi szept. hó 15-én fogatosított kultúrisza gora, talpakon álló faistálló és kocsiszín, rosták, kocsik, tűzifa borju és 12 mm. gubaesből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely az árverésnek a bjenői kir. bíróság 1898/V 139/2 számú végzése folytán 150 frt tökekövetelés, ennek 1897 évi szeptember hó 22 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 48 frt 35 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Csermő és Somoskesz község házánaul leendő eszközölsére 1898 évi október hó 31 napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-a értelmében készpénzletés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Borosjenőn 1898 Október hó 10 napján.

Bogye Gábor

kir. bír. végrehajtó.

4981 tk. sz.
898.

237 1-1

III.

Arverési hirdeteménykivonat.

A kisjenői kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rusz Szaveta végrehajtató és csatlakozó társainak a Mornailla luon végrehajtást szenvedő elleni 40 frt, 150 frt és 92 kr. tökekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyben a kisjenői kir. járásbírótság területén lévő a siklói 181 sz. tjkvben fekvő A I. 11 r. és 466 h. sz. a. velvett beltelkes ház egészben 66 frt kikiáltási árban, a siklói 181 sz tjkvben A I. 12-17 r. 467, 1417, 1415, 1830, 1833, 2026 hrsz. a. velvett ingatlanokból Mornailla luont illető 5/14 rész hányadára 273 frt kikiáltási árban és a siklói 930 sz. tjkvben A 2. r. és 2573 hrsz a felvett ingatlan egészben az árverést 36 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898 évi Deczembar hó 9-ik

napján dél e. 11 órakor Siklón a község házánaul megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartóznak az ingatlanok becsáranak 10%-át vagyis 6 frt 60 krt, 27 frt 30 krt és 3 frt 60 krt. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek e bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn 1898 évi Október. hó 5. napján.

A kisjenői kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Lázár

kir. bír.

III

237 1-1

Arverési hirdetemény kivonat.

A Kisjenői kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bacsoj luon végrehajtónak Grozán luon siklói végrehajtást szenvedő ellen 100 frt. tökekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyben a Kisjenői kir. járásbírótság(területén lévő siklói 448 sz. tjkvben A I 34 r. és 158,159 h. sz. a. felvett ingatlanra az árverést 303 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898 évi Deczeb. hó 20-ik napján d. e. 11 órakor Siklón a község házánaul megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartóznak az ingatlan becsáranak 10 %-át vagyis 30 frt. 03 kr. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzet árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn 1898 évi Október hó 10 napján.

A Kisjenői kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy

kir. ítelő táblai bír.

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curente
NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului” A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci
PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anunțuri fațebrale

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectueasc prompt.